

Resultaten HUP-onderzoek Enschede-Oost & Glanerbrug

Dit document beschrijft de resultaten van het **Het-Uitnodigende-Park (HUP)-onderzoek**, waarin leden van Avanti Wilskracht en inwoners van Enschede-Oost en Glanerbrug zijn bevestigd over hun ervaringen met wonen, ontmoeten en bewegen in de wijk en op sportpark *Het Zoutendijk*.

In totaal zijn 239 mensen gestart met het invullen van de vragenlijst. Het merendeel heeft de vragenlijst (bijna) volledig ingevuld, waardoor **201 reacties** zijn meegenomen in de analyses. In dit document worden de resultaten en bijbehorende inzichten toegelicht. Daarnaast is er een beknopte samenvatting beschikbaar met de belangrijkste resultaten.

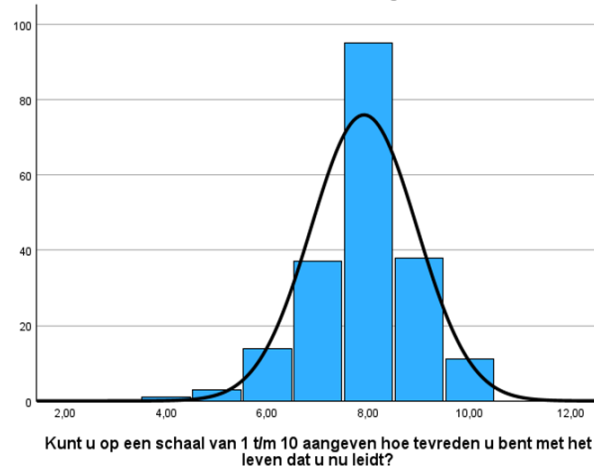
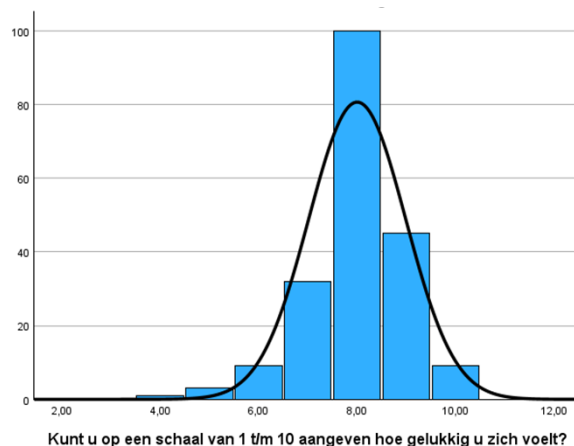
Aanleiding

In Enschede-Oost en Glanerbrug wordt gewerkt aan de **ontwikkeling** van een **ontmoetingspark** op en rond het sportpark van Avanti Wilskracht. Deze ontwikkeling speelt in op de vergrijzing en de groeiende behoefte aan plekken waar inwoners kunnen bewegen, elkaar kunnen ontmoeten en onderdeel kunnen zijn van een actieve en verbonden buurt. Het sportpark wordt nu vooral gebruikt voor sport, maar biedt veel meer mogelijkheden voor een bredere groep bewoners uit Enschede-Oost en Glanerbrug. Het is daarom **belangrijk om te weten wat mensen nodig hebben om het park vaker te gebruiken en om zich welkom te voelen**. Dit vragenlijstonderzoek is uitgevoerd om inzicht te krijgen in hoe bewoners en leden het sportpark ervaren, hoe zij hun buurt beleven en welke wensen zij hebben voor de toekomst. **De resultaten helpen om het ontmoetingspark zó vorm te geven dat het goed aansluit bij de dagelijkse routines, behoeften en ideeën van inwoners in Enschede-Oost en Glanerbrug.**

Informatie over de deelnemers

De groep deelnemers was divers, met meer **vrouwen (62%)** dan **mannen (38%)**. De leeftijd varieerde van 17 t/m 81 jaar, met een gemiddeld van **48 jaar**. Het merendeel van de deelnemers behoorde tot de groep van 35-44 jaar (24%), 45-54 jaar (22%) of 55-64 jaar (24%). Vrijwel alle deelnemers (**94%**) **woonde samen** met anderen, veelal met een partner (73%) en/of één of meerdere kinderen (55%). **Bijna driekwart** van de deelnemers heeft **betaald werk** voor 20 uur of meer per week; 11% is met (vervroegd) pensioen.

Deelnemers ervaren hun **gezondheid** over het algemeen als **goed (62%)** of **heel erg goed (24%)**. Slechts een enkeling (1%) geeft aan een slechte gezondheid te hebben; de overige deelnemers (13%) hebben gekozen voor het antwoord 'gaat wel'. Over het algemeen zijn deelnemers **gelukkig**; zij geven gemiddeld een rapportcijfer van **8,0 voor hun ervaren geluk**. Ook zijn ze over het algemeen **tevreden met hun leven**, dit scoren ze gemiddeld met een **7,9**. Slechts een enkeling ervaart zijn of haar geluk en tevredenheid met het leven als onvoldoende (zie bijgevoegde grafieken).

Wonen in Enschede-Oost en Glanerbrug

De deelnemers wonen in **verschillende buurten in Enschede-Oost en Glanerbrug**. De meest genoemde buurten waren: Eekmaat-West (21%), Bentveld-Bultserve (17%), Eilermarke (15%) en Schipholt-Glanermaten (13%). Het **merendeel woont al lange tijd in Enschede-Oost of Glanerbrug**; 85% langer dan 10 jaar; 31% zelfs het hele leven. De meeste deelnemers hebben een 2-onder-1-kap woning (36%), vrijstaande woning/bungalow (34%) of rijtjeswoning (26%). De meeste deelnemers ervaren hun straat als redelijk of heel erg rustig (60%); maar er is ook een groep die aan een (redelijk) drukke straat woont (23%).

Contacten in de buurt

De meeste bewoners ervaren de contacten in hun buurt als **prettig en vertrouwd**.

- 91% vindt dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan
- 71% geeft aan in een gezellige buurt te wonen waar mensen elkaar helpen
- 73% voelt zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen
- 49% heeft veel contact met andere buurtbewoners

Toch geldt dit niet voor iedereen. Bijna een kwart van de deelnemers (23%) geeft aan weinig contact te hebben met andere buurtbewoners.

Behoeftte aan sociaal contact

De meerderheid van de deelnemers (**58%**) staat open voor meer contact in de buurt; **19%** heeft hier ook echt behoefte aan. Het gaat dan vooral om informeel contact via een **praatje op straat (68%)** of tijdens een **buurtfest (62%)**. Maar een behoorlijke groep deelnemers ziet ook **gezamenlijke buurtactiviteiten (38%)** of het **sportpark (35%)** als manier om meer contact te krijgen in de buurt.

Mensen die geen behoefte hebben aan meer contact geven als belangrijkste redenen dat ze al **voldoende contact in hun buurt** hebben (**95%**) en dat ze **hechte sociale contacten elders** hebben, bijv. met familie of vrienden (**30%**).

Sociale steun en eenzaamheid

Het merendeel van de deelnemers ervaart **goede sociale steun (87%)** of **redelijke sociale steun (9%)**. Slechts een enkeling ervaart geen sociale steun (1%) of matige sociale steun (4%).

Wel zien we bij een deel van de respondenten eenzaamheid: **18%** voelt zich **enigszins eenzaam** en **4% sterk eenzaam**. We maken daarbij onderscheid tussen sociale en emotionele eenzaamheid:

- Sociale eenzaamheid gaat over het missen van voldoende contacten; dit geldt voor 14% van de deelnemers enigszins en 3% sterk.
- Emotionele eenzaamheid heeft te maken met het ontbreken van een hechte band of vertrouwenspersoon. Dit komt bij 23% enigszins voor en bij 8% sterk.

Het onderscheid tussen sociale en emotionele eenzaamheid is belangrijk om te begrijpen wanneer we nadenken over verbinding in de wijk, omdat beide vormen andere behoeften en mogelijke oplossingen vragen.

Ontmoetingsplekken in de wijk

Deelnemers komen op verschillende plekken in Enschede-Oost en Glanerbrug samen met andere mensen. Het sportpark wordt hierbij het vaakst genoemd: **67%** van de deelnemers ontmoet hier geregeld andere mensen. Ook de **supermarkt en andere winkels** vormen belangrijke ontmoetingsplekken, genoemd door **52%** van de deelnemers. Daarnaast geeft **42%** aan vooral anderen te ontmoeten wanneer zij **buiten op straat** zijn, bijvoorbeeld tijdens het wandelen of tijdens dagelijkse routines. Horeca, zoals cafés, bakkerijen of lunchgelegenheden, worden door **26%** genoemd als ontmoetingsplek. Verder noemen deelnemers **parken en groenvoorzieningen (24%)**, zoals de Ecozone of het Babybos, speelplekken of speeltuinen (11%) en het wijkcentrum (4%). Een aantal bewoners geeft aan dat ontmoetingen vooral plaatsvinden tijdens het wandelen met de hond, of wanneer zij hun kinderen brengen of ophalen bij sport of school.

De activiteiten die mensen ondernemen op deze ontmoetingsplekken zijn gevarieerd. De meest genoemde activiteiten zijn **sporten of bewegen** en **winkelen** (beide door 50% genoemd). Daarnaast geeft **45%** aan vaak te **wandelen**, terwijl **36%** vooral naar deze plekken gaat om te **ontspannen**. Een deel van de deelnemers doet **vrijwilligerswerk** op deze plekken (**21%**) of neemt deel aan georganiseerde activiteiten (**14%**), zoals sportlessen, buurtactiviteiten of bijeenkomsten.

In de open antwoorden worden daarnaast veel persoonlijke voorbeelden genoemd, zoals:

- kinderen naar de speeltuin brengen;
- kijken bij sportwedstrijden;
- koffie drinken binnen of buiten;
- even uitrusten tijdens een wandeling;
- afspraken met buurtgenoten.

Dit laat zien dat ontmoetingsplekken meerdere functies hebben, zowel sociaal als praktisch.

Kenmerken van fijne en uitnodigende ontmoetingsplekken

Bewoners is gevraagd welke aspecten zij belangrijk vinden voor een fijne en uitnodigende ontmoetingsplek. Veel van de genoemde aspecten worden door een groot deel van de deelnemers belangrijk gevonden. Dit laat zien dat een **ontmoetingsplek** voor bewoners **aan meerdere voorwaarden** moet **voldoen om als prettig en uitnodigend te worden ervaren**.

- Goed bereikbaar en toegankelijk: 80%
- Veilig en overzichtelijk: 71%
- Een gezellige en fijne sfeer: 68%
- Goede verlichting in de avond: 64%
- Toiletten: 61%
- Mogelijkheden voor sport en bewegen: 56%
- Betaalbare koffie, thee en andere drankjes: 55%
- Groen en natuur in de omgeving: 54%
- Binnen en buiten kunnen zitten: 49%
- Speelmogelijkheden voor kinderen: 43%
- Mogelijkheid om iets te eten: 34%
- Voldoende zitplekken: 34%
- Schaduw of beschutte plekken: 29%
- Gastvrije ontvangst (bijv. gastheer/gastvrouw): 22%
- Wifi en oplaadpunten: 13%

Een aantal respondenten benoemt daarnaast dat een ontmoetingsplek schoon en goed onderhouden moet zijn, dat er geen ongedierte moet zijn en dat voldoende parkeergelegenheid van belang is.

Sportpark Het Zoutendijk

Bekendheid met het sportpark

Sportpark *Het Zoutendijk* waar Avanti Wilskracht is gevestigd, is bij vrijwel alle deelnemers bekend: **95%** heeft weleens van het sportpark gehoord of komt er zelf. Veel deelnemers hebben op verschillende manieren een band met het sportpark:

- 60% woont in de buurt van het sportpark;
- 40% is zelf lid van Avanti;
- 51% heeft één of meerdere kinderen die lid zijn;
- 43% komt er als toeschouwer of bezoeker;
- 21% doet mee aan activiteiten die op het park worden georganiseerd.

Fietsen is de meest gebruikte manier om het sportpark te bereiken (**73%**), gevolgd door lopen (**36%**) en de auto (**36%**).

Gebruik van het sportpark

Het bezoekpatroon is divers:

- 36% komt meerdere keren per week;
- 16% komt eens per week;
- 17% komt één tot drie keer per maand;
- 21% komt enkele keren per jaar.

De momenten waarop deelnemers het sportpark vooral bezoeken, zijn de **zaterdagochtend (27%)**, **zaterdagmiddag (29%)**, **zondagochtend (15%)** en **doordeweekse avonden (tussen 11%-17%)**, met uitzondering van de vrijdagavond (4%). Het merendeel van de deelnemers bezoekt het sportpark **niet overdag op weekdays** en **niet 's avonds in het weekend**.

Mooiste elementen van het sportpark

Op de open vraag wat deelnemers **het mooiste aan het sportpark** vinden, werd **het clubhuis** het vaakst genoemd. Bijna 2 op de 3 deelnemers noemden hierbij de **kantine** of **boerderij**. Daarnaast werden ook de **centrale ligging**, de **sfeer, gezelligheid en verbondenheid**, de **(kunstgras)velden**, het **diverse aanbod van sport en activiteiten**, de **ruimte**, het **terras**, de **beweegbak**, en de **compacte, overzichtelijke en toegankelijke opzet** van het park meerdere keren genoemd.

Ervaringen met de bereikbaarheid van het sportpark

Deelnemers hebben verschillende uitspraken beoordeeld over de bereikbaarheid van het sportpark, de veiligheid van de route en de bewegwijzering naar sportpark *Het Zoutendijk*. Ook konden zij in een open vraag aangeven wat hen positief of negatief opvalt aan de route van hun huis naar het sportpark.

Bereikbaarheid van het sportpark

Vrijwel alle deelnemers vinden het sportpark goed bereikbaar: **95%** is het (helemaal) eens met de stelling dat het sportpark **gemakkelijk te bereiken** is vanaf huis. In de open reacties worden vooral de **drukke op de Gronausestraat**, **onduidelijke toegangswegen** en **donkere routes** genoemd als aandachtspunten.

Veiligheid van de route

Over de veiligheid van de route zijn deelnemers iets minder positief. Driekwart (**75%**) ervaart de route als **veilig en goed begaanbaar**; de overige deelnemers geven een neutraal (19%) of negatief (6%) oordeel. In de toelichtingen wordt genoemd dat er **onoverzichtelijke kruisingen** zijn; met name de **oversteek over de Gronausestraat** en de **combinatie van fietsers, auto's en de busbaan** zorgen volgens deelnemers voor onveilige situaties, vooral tijdens trainingsswissels. Daarnaast geven deelnemers aan dat delen van de route **slecht verlicht** zijn, met name via de Ekersdijk of bospaden. Ook worden **hard rijdende scooters en fatbikes** genoemd als risico's. Enkele reacties zijn:

- *“Parallelweg Gronausestraat onveilig, Ekersdijk donker en magneet voor hangjongeren/fatbikes. Ik laat mijn kinderen niet alleen naar huis fietsen vanaf Avanti en het is maar 5 minuten.”*
- *“Verlichting langs de Ekersdijk is matig. En de toegang tot de autoparkeerplaats vanaf de Gronausestraat is een crime. Ronduit.”*
- *“Door drukte op de Gronausestraat is het tijdens trainingstijden wel druk en moeilijk te overzien of er fietsers zijn op de parallelweg.”*

Bewegwijzering naar het sportpark

Over de bewegwijzering zijn veel deelnemers minder positief: slechts **34%** is het (helemaal) eens met de stelling dat er een **duidelijke bewegwijzering** naar het sportpark is. Bijna een kwart van de deelnemers (**24%**) vindt de **bewegwijzering naar het sportpark niet goed**; 30% is hierover neutraal. Veel deelnemers geven aan dat zij zelf de weg kennen en daardoor niet op de bewegwijzering letten, maar dat deze **voor bezoekers of nieuwe leden onvoldoende zichtbaar** is. Enkele reacties zijn:

- *“Er is nergens bewegwijzering. Het komt regelmatig voor dat uit spelende clubs met de auto op de Ekersdijk staan (voor de rood witte paaltjes) en vervolgens terug moeten rijden naar de Gronausestraat (ingang voor auto's sportpark het Zoutendijk)”*
- *“Geen borden etc. Of richting waar het sportpark zich bevind (meeste omwonenden weten het natuurlijk wel.”*
- *“Vanuit de wijk is er geen duidelijke bewegwijzering. Deze is alleen aanwezig op de Gronausestraat.”*

Welkom voelen op het sportpark

Het merendeel van de deelnemers (**87%**) voelt zich welkom op het sportpark. In de open antwoorden geven enkele deelnemers aan dit anders te ervaren:

- “Er staat een groot hek omheen. Dit geeft een besloten gevoel waardoor je er minder makkelijk naar toe gaat.”
- “Er is verbetering mogelijk wat betreft gastvrijheid.”

Open reacties over route van huis naar sportpark

Deelnemers hebben veel waardevolle input gegeven over de route van hun huis naar het sportpark. Ruim 1 op de 3 deelnemers (35%) noemde uitsluitend positieve punten, terwijl een iets grotere groep (39%) alleen negatieve punten noemde. Daarnaast gaf 8% zowel positieve als negatieve punten aan. Tot slot benoemde 17% geen bijzonderheden.

Deelnemers waren vooral **positief** over:

- De **centrale ligging en makkelijke, snelle bereikbaarheid**
- De **fietsveiligheid en verlichte fietspaden**
- Het **groen** en de **omgeving**
- Voldoende **parkeerruimte**

Negatieve opmerkingen gingen vooral over:

- **Verlichting en donkere routes**
- **Verkeersdrukte en doorstroming**, met name op de Gronausestraat
- De **oversteek en de busbaan** op de Gronausestraat
- Het **in- en uitrijden** van het **parkeerterrein**
- **Sociale veiligheid** (o.a. hangjongeren en drugsdealers bij de parkeerplaats en fietsenstalling)
- De **bewegwijzering en oriëntatie** naar het sportpark
- De **toegang en entree** van het sportpark (o.a. paaltjes achterkant sportpark)

Ervaringen met de locatie van het sportpark

Aan deelnemers is ook gevraagd naar hun ervaringen met de locatie van het sportpark en verschillende aspecten die hiermee samenhangen.

Mogelijkheden voor verschillende activiteiten op het sportpark

Een meerderheid ervaart het sportpark als een plek waar **meerdere activiteiten** mogelijk zijn: **78%** is het (helemaal) eens met de stelling dat het **sportpark ruimte** biedt voor **uiteenlopende activiteiten** zoals sporten, wandelen of ontmoeten. Dit laat zien dat het sportpark door veel bewoners breder wordt gezien dan alleen als plek voor trainingen en wedstrijden. Tegelijkertijd is er ook een groep (**9%**) die vindt dat het sportpark momenteel **onvoldoende mogelijkheden** biedt voor verschillende activiteiten.

Toegankelijkheid en overzichtelijkheid van het terrein

Ook de toegankelijkheid van het terrein wordt over het algemeen positief beoordeeld: **69%** van de deelnemers vindt het **sportpark makkelijk toegankelijk**, zonder drempels of obstakels. Daarnaast geven de meeste deelnemers aan dat het terrein overzichtelijk is: 84% kan gemakkelijk de weg vinden op het sportpark.

In de open reacties worden echter ook verbeterpunten genoemd, vooral voor mensen die minder goed ter been zijn of gebruikmaken van een rolstoel, rollator of scootmobiel. Enkele reacties zijn:

- *“Het komt regelmatig voor dat hekken afgesloten zijn en alleen het draaiende hekje open is. Het terrein is dan niet toegankelijk voor bezoekers in een scootmobiel of rolstoel.”*
- *“De entree van het sportpark oogt rommelig en is niet vriendelijk voor mindervaliden. Ditzelfde geldt voor de kantine. Ook die is niet geschikt voor mindervaliden.”*

Gevoel van veiligheid op het sportpark

Over de veiligheid op het terrein zelf zijn deelnemers overwegend positief: **68% voelt zich veilig op het sportpark**, zowel overdag als 's avonds. Tegelijkertijd geeft **10%** aan zich **onveilig te voelen**.

In de open reacties worden veel **zorgen** geuit **over de veiligheid in de avonduren**. Donkere plekken, de aanwezigheid van hangjongeren en een gebrek aan toezicht zorgen ervoor dat sommige deelnemers zich minder prettig voelen wanneer het donker is. Enkele reacties zijn:

- *“Ik voel me veilig op het sportpark. Ik kan me wel voorstellen dat er mensen zijn die zich niet veilig voelen. Er zijn 's avonds vaak jonge jongens bij de fietsenparkeerplaats die hard praten/schreeuwen en rondhangen. Zomers ook veel hangjongeren op de velden zelfs met fatbikes op het voetbalveld. Als je er wat van zegt krijg je een grote mond.”*
- *“Parkeerplaats is verouderd en geen veilige omgeving. Veel duistere personen in de avond.”*
- *“Weinig verlichting bij fietsenstalling en parkeerplaats.”*

Ervaringen met de voorzieningen op het sportpark

Aan deelnemers is gevraagd hoe zij de voorzieningen en de uitstraling van het sportpark beoordelen. Uit de antwoorden blijkt dat meerdere onderdelen relatief laag scoren. Zo geeft **57%** van de deelnemers aan dat er **niet genoeg zitplekken of beschutte plekken** zijn. Daarnaast vindt **55%** dat **voorzieningen zoals toiletten en waterpunten onvoldoende aanwezig** zijn. Ook geeft bijna een kwart (**23%**) aan dat het sportpark **niet aantrekkelijk en goed onderhouden** is. Deelnemers vinden vooral de kleedkamers verouderd en de toiletten onvoldoende schoon. Slechts 53% van de deelnemers is hierover wel tevreden.

Wat betreft groen en verlichting is het beeld gemengd. **Bewoners waarderen het aanwezige groen**, maar geven tegelijkertijd aan dat de **verlichting op bepaalde plekken onvoldoende** is, vooral in de avonduren. Hoewel een groot deel van de deelnemers aangeeft zich welkom te voelen op het sportpark, vindt een aanzienlijke groep dat het **sportpark nog niet voldoende uitnodigt om anderen te ontmoeten**. Dit sluit aan bij de opmerkingen in de open antwoorden, waarin bewoners aangeven dat **extra zitplekken**, een **prettig terras** of een **meer overzichtelijke inrichting** het sportpark toegankelijker en aantrekkelijker kunnen maken.

In de open vragen werden uiteenlopende ervaringen en zorgen gedeeld. Enkele voorbeelden zijn:

- *“Alle hekken staan altijd open. Fatbikes en elektrische steps op de velden. Drugsdealen op de parkeerplaats. Overal (kapotte) doeltjes. Velden bezaaid met afval. Geen toezicht, geen beheer, geen consequenties.”*
- *“De kleedkamers ogen verouderd en de toiletten in de kantine ook.”*
- *“Toilet is altijd goor.”*
- *“Toiletten zijn mager gezien het aantal leden nu, maar zekers naar de toekomst met deze nieuwe plannen.”*
- *“Een gezellig terras buiten zou sneller uitnodigen om het sportpark te bezoeken.”*
- *“Entree fietsenstalling met containers oogt rommelig.”*

- *“Voetbal begint pas vanaf 16 uur en is rond 22 uur klaar. Daarbuiten is het park toegankelijk voor alles en iedereen, waardoor vandalisme, afval en onveilige situaties normaal zijn geworden. Hier heeft de sport weer last van...”*
- *“Pas toen ik fysiek beperkt raakte merkte ik dat er weinig zit plaatsen zijn. Ook merken wij als leider dat als je tijdens training naar het toilet moet en de kantine zit dicht alles verder op slot zit. Dit is voor een vrouw zeer vervelend. De kleedkamers zijn ook vaak vies.”*

Wat bewoners missen op het sportpark

In de open vragen noemen deelnemers een breed scala aan munten die zij missen op het sportpark. Deze hebben vooral betrekking op voorzieningen, uitstraling en toegankelijkheid. Genoemde verbeterpunten zijn onder andere:

- zitplekken, beschutting en een overdekte tribune (langs velden en bij het terras);
- toiletten (kwaliteit, aantal en ook toegankelijk buiten openingstijden);
- kleedkamers en douches (kwaliteit en aantal);
- kantine (sfeer, grootte, toegankelijkheid, openingstijden, gezonde keuzes);
- velden en veldcapaciteit (extra veld, meer kunstgras, bezetting);
- speeltuin en kindervoorzieningen (voor verschillende leeftijdsgroepen);
- sfeer, aankleding en een open uitstraling;
- groen, onderhoud en opruimen;
- specifiek sportaanbod en faciliteiten (o.m. handbal, dans/streetdance, hardlopen, padel, fitness);
- parkeren & (verkeers)veiligheid (verlichting, zebrapad of tunnel);
- toegang, ingang en routing (bewegwijzering).

Verbetersuggesties voor het sportpark

In de open antwoorden gaven veel deelnemers aan wat zij belangrijk vinden voor zowel de inrichting van het sportpark als de informatievoorziening.

Inrichting van het sportpark

Deelnemers noemen vooral verbeterpunten voor de fysieke inrichting van het sportpark. Daarbij ontstaat grotendeels hetzelfde beeld als bij eerdere reacties op hun ervaringen met de locatie. De meest genoemde wensen hebben betrekking op **nieuwe of betere kleedkamers en toiletten**, een **gezelligere en beter toegankelijke kantine** en **meer zitplekken en beschutting langs de velden**. Daarnaast is er behoefte aan **meer veldcapaciteit**, **betere verlichting** en een **veiligere parkeerplaats**. Ook geven deelnemers aan dat de **uitstraling van het terrein aantrekkelijker** kan, bijvoorbeeld door **meer groen**, **nettere opslag** en **minder containers in het zicht**. Enkele voorbeelden uit de reacties zijn:

- *“De kleedkamers zijn echt aan vervanging toe.”*
- *“Een gezellig terras en meer zitplekken zouden veel helpen.”*
- *“De entree oogt rommelig door containers en losse spullen.”*
- *“Meer verlichting bij de fietsenstalling en parkeerplaats zou het veiliger maken.”*

Informatie over het sportpark

Deelnemers noemen ook diverse verbetersuggesties voor de informatie over het sportpark. Zij hebben behoefte aan **duidelijkere en beter toegankelijke informatie**. Ze geven aan dat ze soms niet goed weten wat er op het sportpark te doen is. Deelnemers zouden graag een **modernere website** zien, **actiever gebruik van social media** en **duidelijke informatie bij de ingang van het sportpark**.

Daarnaast wordt **betere bewegwijzering** gewenst, zowel naar het sportpark toe als op het terrein zelf. Voorbeelden die deelnemers noemen zijn:

- *“Ik weet niet goed wat er allemaal georganiseerd wordt.”*
- *“De bewegwijzering op het sportpark kan beter.”*
- *“Een duidelijke veldindeling zou veel verwarring schelen.”*
- *“Meer communicatie via socials en een betere website zou helpen.”*

Van sportpark naar ontmoetingspark *Het Zoutendijk*

Nadat deelnemers uitleg hadden gekregen over de plannen voor het ontmoetingspark—een **open, groene en toegankelijke plek waar bewegen, ontmoeten en samenkomen centraal staan**—gaven zij hun eerste indruk. De meerderheid reageerde **positief**: **55%** was positief en **22%** zelfs **heel positief**. Ongeveer **19%** reageerde neutraal en een kleine groep (**5%**) had een (heel) negatieve eerste indruk. Deze reacties laten zien dat veel deelnemers kansen zien in de doorontwikkeling van het sportpark naar een ontmoetingspark dat aantrekkelijk is voor een brede groep mensen, waaronder ook bewoners die nu minder bewegen of de locatie nog weinig gebruiken.

Aan deelnemers is ook gevraagd of zij zichzelf in de toekomst (vaker) gebruik zien maken van het ontmoetingspark. De grootste groep (**50%**) antwoordde hierop met **misschien**. Daarnaast gaf **24%** aan dit **waarschijnlijk** te gaan doen en **10% zeker wel**. Een kleinere groep (15%) ziet zichzelf het park (waarschijnlijk) niet gebruiken.

De resultaten laten zien dat er een **groot potentieel voor actief gebruik van het ontmoetingspark** is, vooral wanneer het park goed **aansluit bij de wensen van bewoners** en **duidelijk zichtbaar wordt wat er te doen is**.

Vormen van bewegen en activiteiten die bewoners aanspreken

Deelnemers konden aangeven welke activiteiten zij graag zouden doen in het toekomstige ontmoetingspark. De antwoordopties waren afgestemd op de leeftijd: deelnemers van 55 jaar en ouder kregen andere activiteiten voorgelegd dan deelnemers jonger dan 55 jaar. De antwoorden geven een duidelijk beeld van de uiteenlopende behoeften en interesses van verschillende leeftijdsgroepen.

Activiteiten die 55-plussers aanspreken

Hieronder staan de meest geselecteerde activiteiten door 55-plussers. De aantallen geven weer hoe vaak een activiteit is genoemd. Deelnemers konden meerdere activiteiten aankruisen.

- Wandelen (40x)
- Fietstochten (28x)
- Gymnastiek of beweeglessen voor senioren (17x)
- Fitness in de buitenlucht (16x)
- Beweegtuin-oefeningen (15x)
- Yoga of pilates (15x)
- Mindfulness of ontspanningsoefeningen (10x)
- Jeu de boules (7x)

Deze reacties laten zien dat vooral **minder intensieve en laagdrempelige vormen van bewegen populair** zijn onder oudere deelnemers. Vooral wandelen, lichte beweegactiviteiten en plekken om rustig te sporten worden veel genoemd.

Activiteiten die deelnemers jonger dan 55 jaar aanspreken

Door deelnemers jonger dan 55 jaar werden de volgende activiteiten het meest geselecteerd:

- Wandelen (48x)
- Bootcamp of circuittraining (48x)
- Fitness in de buitenlucht (39x)
- Hardlopen of joggen (33x)
- Yoga of pilates (32x)
- (Panna)voetbal (31x)
- Mindfulness of ontspanning (22x)
- Dansactiviteiten (12x)
- (Beach)volleybal (11x)
- Bewegespellen (11x)
- Fietstochten vanuit het park (10x)

Daarnaast werden ook verschillende aanvullende ideeën genoemd, zoals een calisthenicspark, paddelveld, hockeyvoorziening, schaken, of mogelijkheid om ruimtes te huren voor activiteiten. Gezamenlijk laten deze wensen zien dat bewoners behoefte hebben aan een **mix van rustig bewegen, sociaal bewegen en intensiever bewegen, passend bij verschillende leeftijden, interesses en niveaus.**

Bevorderende & belemmerende factoren voor deelname

Deelnemers konden aangeven welke factoren hen zouden helpen om (vaker) deel te nemen aan activiteiten op het toekomstige park. Ook werd hen gevraagd naar factoren die een belemmering vormen voor deelname. De aantallen geven weer hoe vaak een factor is genoemd; deelnemers konden meerdere antwoorden selecteren.

Bevorderende factoren

De meest geselecteerde bevorderende factoren zijn:

- Geen verplichtingen / vrijblijvend meedoen (97x)
- Gezellige sfeer en sociale ontmoeting (80x)
- Activiteiten op een geschikt tijdstip (69x)
- Betaalbare deelname (64x)
- Samen met iemand kunnen gaan (61x)
- Meer informatie over het aanbod (57x)
- Laagdrempelige kennismakingsactiviteiten (57x)
- Activiteiten die passen bij de leeftijd (54x)
- Begeleiding of instructie aanwezig (48x)

Deze bevindingen laten zien dat vooral **laagdrempeligheid, sfeer en duidelijkheid** belangrijk worden gevonden. Intensiteit of prestatie blijken minder doorslaggevend. Ook komt naar voren dat **goede en toegankelijke communicatie** een cruciale rol speelt.

Belemmerende factoren

De belangrijkste redenen waarom deelname voor mensen lastig kan zijn, zijn:

- Andere verplichtingen (116x), zoals werk, mantelzorg of een volle agenda
- Geen mensen kennen die meedoen (26x)
- Het lastig vinden om alleen te gaan (17x)
- Gezondheidsproblemen (15x)
- Zich niet op het gemak voelen in groepen (6x)
- Onbekendheid met wat er wordt aangeboden (4x)

Wat helpt om meer te bewegen of meer mensen te ontmoeten op het sportpark

Uit de open antwoorden blijkt dat bewoners vooral geholpen zijn met **betera voorzieningen** en een **gevarieerd aanbod aan activiteiten**. Meerdere deelnemers geven aan dat een **aantrekkelijkere kantine, warmere of betere kleedkamers, een overdekte plek om koffie te drinken of extra sportfaciliteiten** (zoals een hardloopbaan, oefenfaciliteiten of een extra kunstgrasveld) zouden helpen om vaker naar het sportpark te komen. Daarnaast wordt regelmatig genoemd dat een **breder activiteitenaanbod** aanspreekt, bijvoorbeeld in de vorm van **workshops, groepslessen, evenementen of laagdrempelige kennismakingsdagen**.

Daarnaast geven veel bewoners aan dat **duidelijkere informatie** hen zou stimuleren. Zij willen beter weten **welke activiteiten er zijn, wanneer deze plaatsvinden en hoe zij kunnen meedoen**. Meer zichtbaarheid via **social media** en een **duidelijke weekplanning** worden hierbij genoemd.

Tot slot noemen deelnemers verschillende drempelverlagende factoren, zoals **flexibel kunnen aanhaken, een proefles of gratis kennismaking, of activiteiten op momenten die beter passen bij werk of gezin**. Een kleinere groep geeft aan geen extra ondersteuning nodig te hebben, bijvoorbeeld omdat zij al voldoende sporten of al regelmatig op het sportpark komen.

Verenigingsleven

Lidmaatschap van verenigingen

Veel deelnemers zijn op de één of andere manier betrokken bij een vereniging:

- **45% is lid van Avanti Wilskracht;**
- **22% is lid van een andere sportvereniging;**
- **5% is lid van een buurtvereniging;**
- een deel is aangesloten bij een andere vorm van vereniging (ca. 10%), zoals een muziekvereniging, seniorenvereniging, koor, politieke partij of kerk.

Daarentegen is ook ruim een kwart van de deelnemers **(26%) geen lid van een vereniging**.

De meeste leden zijn al langer dan vijf jaar betrokken bij hun vereniging: 36% is langer dan 10 jaar lid; 20% is 5 tot 10 jaar lid; 20% 1 tot 5 jaar en slechts 5% is korter dan een jaar lid.

Deelname aan activiteiten binnen de vereniging

De deelnemers die lid zijn van een vereniging, zijn op allerlei manieren actief. De meest genoemde vormen van betrokkenheid zijn:

- Deelnemen aan kerntaakactiviteiten, zoals trainingen, wedstrijden of lessen (43%)
- Meedoen aan sociale activiteiten, zoals toernooien of feestavonden (25%)
- Deelnemen aan vergaderingen (19%)
- Als begeleider, trainer of instructeur (15%)
- Als bestuurs- of commissielid (12%)
- Meehelpen bij het organiseren van activiteiten of evenementen (12%)
- Vrijwilligerswerk op andere manieren (11%)
- Bardiensten of catering (10%)

Betekenis van het verenigingsleven

In de open antwoorden geven deelnemers aan wat het verenigingsleven voor hen betekent. Veel genoemde thema's zijn **gezelligheid, verbondenheid, sociale contacten, structuur, plezier in bewegen, samen sporten en iets bijdragen**.

Enkele letterlijke reacties zijn:

- *“Samen sporten geeft verbinding en is goed voor de sociale contacten.”*
- *“Een prettige ontmoetingsplek, voor sport en saamhorigheid.”*
- *“Heerlijk om bij een vereniging in teamverband te kunnen sporten en daarna gezellig samen zijn.”*
- *“Gezelligheid, ontspanning, verbondenheid.”*
- *“Warm nest.”*
- *“Vertrouwde vaste plek met fijne mensen.”*
- *“Al 60 jaar een club om trots op te zijn.”*
- *“Samen een gemeenschap onderhouden en de voorwaarden schaffen om onze kinderen te laten sporten.”*

De overgrote meerderheid van de leden voelt zich sterk verbonden met hun vereniging.

- 61% voelt zich betrokken bij zijn/haar vereniging
- 71% voelt zich verbonden met andere leden
- 55% vindt het verenigingsleven belangrijk
- 57% ervaart dat het verenigingsleven het gevoel geeft ergens bij te horen.

Slechts een kleine groep voelt zich niet of nauwelijks betrokken.

De sociale functie van verenigingen blijkt ook duidelijk uit de vraag hoeveel vrienden of bekenden lid zijn van dezelfde vereniging. Van de deelnemers heeft 47% een *klein deel* van de vriendenkring binnen de vereniging; 16% ongeveer *de helft* en 26% het *grootste deel* van de vriendenkring.

Redenen van niet-leden en mogelijke interesse in toekomstig lidmaatschap

Deelnemers die geen lid van een vereniging noemen verschillende redenen, met name **geen tijd, geen interesse en geen aansluiting met het huidige aanbod**. Daarnaast geven enkele deelnemers aan dat **kosten** of **fysieke beperkingen** een rol spelen.

De meeste deelnemers staan niet uitgesproken negatief over een mogelijk **toekomstig lidmaatschap**: 65% zet dit misschien te willen, 18% waarschijnlijk wel en 4% zeker wel. Slechts 2% geeft aan zeker geen lid te willen worden; 12% waarschijnlijk niet.

Uit de open antwoorden blijkt dat potentiële leden vooral belangrijk vinden:

- een **aantrekkelijk aanbod van activiteiten**;
- een **prettige sfeer en gezellig leden**;
- **activiteiten die passen bij hun leeftijd of interesses**;
- de mogelijkheid om te **sporten met flexibele tijden**;
- **betaalbare deelname**;
- **duidelijke informatie over wat er te doen is**;
- de **mogelijkheid om samen met iemand te komen**.

Enkele reacties zijn:

- *“Aantrekkelijk aanbod voor een redelijke prijs.”*
- *“Anderen leren kennen en actief bezig zijn.”*
- *“Gezelligheid.”*
- *“Iets wat kan en betaalbaar is.”*
- *“Samen met iemand, duidelijke informatie over activiteiten*
- *“Tijdstip, aanbod en weten wat er te doen is.”*
- *“Wat meer gelijkgestemden.”*

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk speelt een belangrijke rol binnen Avanti en in de wijk. Uit de resultaten blijkt dat veel bewoners zich vrijwillig inzetten, terwijl anderen dit om verschillende redenen (nog) niet doen. De antwoorden geven inzicht in **wat vrijwilligers belangrijk vinden, welke drempels bewoners ervaren en onder welke voorwaarden zij openstaan om zich in de toekomst in te zetten.**

Van de deelnemers geeft **48%** aan **vrijwilligerswerk** te doen en **52%** **niet**. Van de vrijwilligers doet **50%** **wekelijks vrijwilligerswerk, 27% maandelijks, 21% af en toe en 2% eenmalig**. Dit laat zien dat vrijwilligers over het algemeen **duurzaam betrokken** zijn.

Wat maakt vrijwilligerswerk prettig en haalbaar?

Op de vraag wat een vereniging of organisatie moet regelen of terugdoen om vrijwilligerswerk prettig en haalbaar te maken, werden onderstaande punten het vaakst gekozen:

- Waardering en erkenning (bijv. compliment of bedankje): 49x
- Flexibele tijden om taken uit te voeren: 27x
- Een jaarlijkse activiteit of feestavond als blijk van waardering: 26x
- Vrijheid om taken naar eigen inzicht in te vullen: 26x
- Een goede inwerkperiode en duidelijk contact met een coördinator: 24x
- Een kleine attentie of cadeau: 22x
- Samen kunnen werken met een bekende: 19x
- Duidelijke taakomschrijvingen: 18x
- Scholing of training voor vrijwilligers: 18x

Redenen om geen vrijwilligerswerk te doen

De groep deelnemers die geen vrijwilligerswerk doet, noemt verschillende redenen. De meest genoemde zijn:

- Geen tijd (71x)
- Het spreekt mij niet aan (12x)
- Gezondheidsredenen of fysieke beperkingen (5x)
- Niet weten hoe geschikt vrijwilligerswerk te vinden (5x)
- Onzekerheid over vaardigheden of bijdrage (5x)
- Andere prioriteiten, zoals mantelzorg, werk of zorg voor (klein)kinderen.

Deze antwoorden laten zien dat **niet-willen zelden de hoofdreden** is. Met name **tijd, belastbaarheid en de thuissituatie** spelen een belangrijke rol.

Bereidheid tot toekomstig vrijwilligerswerk

Een deel van de deelnemers (23%) staat er open voor om in de toekomst vrijwilligerswerk te gaan doen: 16% zegt dit waarschijnlijk te willen en 7% is hier zeker van. Een iets kleinere groep (21%) wil (waarschijnlijk) geen vrijwilligerswerk oppakken. De meerderheid (55%) geeft aan dit misschien te willen.

Voor toekomstige vrijwilligers zijn grotendeels dezelfde randvoorwaarden belangrijk als voor huidige vrijwilligers:

- Flexibiliteit (43x)
- Waardering in de vorm van een complimentje of bedankje (35x)
- Goede inwerkperiode en regelmatig contact met een coördinator (32x)
- Heldere taakomschrijvingen (30x)
- Jaarlijks uitje of feestavond (21x)

- Mogelijkheid om samen te werken met bekenden (21x)
- Vrijheid om het vrijwilligerswerk naar eigen inzicht in te vullen (20x)
- Cadeau of attentie als waardering (19x)
- Scholing voor vrijwilligers (18x)
- Kleine, concrete taken met beperkte verantwoordelijkheden (10x)
- Financiële vergoeding (10x)

Eén deelnemer vat dit kernachtig samen: *“Sociale contacten en alleen als het past en flexibel is.”*

Tot slot

Dit vragenlijstonderzoek maakt deel uit van het project ‘Ruimte voor verbinding: sportparken als ontmoetingsparken’. In dit project werken **Hogeschool Saxion**, **Stichting Ontmoetingsparken Twente**, **Vario Fields B.V.** en **Avanti Wilskracht** samen aan de doorontwikkeling van sportparken tot ontmoetingsparken: plekken waar bewegen en ontmoeten centraal staan. Het project wordt mogelijk gemaakt met subsidie van het **Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek (SIA)**.

De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt in de verdere **doorontwikkeling van ontmoetingspark Het Zoutendijk**, samen met andere onderzoeksactiviteiten en ontwerp sessies binnen het project. De inzichten uit de vragenlijst helpen om keuzes te maken die aansluiten bij de ervaringen, wensen en behoeften van bewoners en gebruikers van het sportpark.

Daarnaast worden de resultaten gedeeld met **andere partners en organisaties in de wijk** voor wie deze inzichten relevant kunnen zijn, zoals partijen op het gebied van sport, welzijn, zorg en leefomgeving. Op deze manier dragen de resultaten niet alleen bij aan het ontmoetingspark zelf, maar ook aan bredere samenwerking en kennisdeling in Enschede-Oost en Glanerbrug.

Contact

Heeft u vragen of opmerkingen over de resultaten van dit onderzoek of over het verdere verloop van het project? Neem dan gerust contact op met Elke ter Huurne, projectleider en senior onderzoeker Gezonde leefomgeving bij Hogeschool Saxion, via e.d.terhuurne@saxion.nl.

